

L'ICAC localitza el possible embarcador romà del Mèdol

L'ICAC ha descobert a la Roca Plana (Punta de la Móra, Tarragona) el que possiblement va ser el **port de la pedrera romana del Mèdol**. Ho demostren, entre altres, talls artificials que acaben de donar forma al moll natural i perforacions quadrangulars que haurien servit per encaixar-hi elements de fusta. Estaríem parlant, doncs, del **primer moll pròpiament industrial d'època romana** detectat a Catalunya i un dels pocs de l'Occident mediterrani, de gran importància per l'arqueologia.

Concretament, les evidències que recolzen la hipòtesi del port són les següents:

- 1) **Retalls artificials** de la roca, especialment el costat septentrional del moll, que conformen un tall rectilini d'uns 40 m de longitud.
- 2) **Encaixos quadrangulars** en el moll, on es podrien haver afermat grues de càrrega.
- 3) La troballa d'un **carreu de pedra del Mèdol** abandonat al moll, que és un tipus de pedra geològicament diferent de la pedra que constitueix la costa en aquest sector.
- 4) La presència d'un **jaciment romà a només 150 m del moll**, davant la platja de Calabecs, amb abundant ceràmica del segon terç del segle I dC, que coincideix amb un dels moments àlgids d'explotació de la pedrera i amb la construcció dels monuments provincials de l'acròpolis de Tàrraco.
- 5) La **proximitat de la pedrera del Mèdol**, situada a només 1 km de distància, i amb un camí força pla, on només s'ha de salvar un suau turó de 10 m d'alçada en els darrers 300 m.

Treballs de topografia del moll. Al fons, la ciutat de Tarragona.

La Roca Plana és a l'antic terme de Tamarit, entre la Platja Llarga i la Punta de la Móra, a occident de la platja de Calabecs. És un morrot de roca d'uns 75 m de longitud i 15 d'amplada que s'endinsa al mar. Només els primers 25 són transitables, i els 50 restants queden submergits a molt poca profunditat. Com indica el topònim, la roca està allisada en tota la seva superfície i convida a pensar que, malgrat ser d'origen natural, aquest morrot el van **retocar per convertir-lo en un moll** que, per la proximitat amb la pedrera del Mèdol, podria haver servit per embarcar blocs de pedra.

El moll configura un **petit port d'uns 50 m de longitud i 5 m d'amplada**. En bona part es troba sota l'aigua degut a l'ascens del nivell del mar en aquests darrers 2.000 anys. El període àlgid d'explotació de la pedrera del Mèdol és entre els segles II aC i el II dC, i aquesta és la cronologia que caldria atribuir a la infraestructura.

Rampa de l'embarcador.

La **metodologia** dels treballs duts a terme ha consistit en reconèixer aquest sector de costa, parant especial atenció en els retalls artificials de la roca i en possibles encaixos antics per adaptar-hi elements de fusta. Els investigadors han fet un aixecament topogràfic de tot el sector a més de la documentació fotogràfica. També han estudiat els corrents marins i els vents per comprovar la idoneïtat de la infraestructura des del punt de vista de la navegació.

Un dels encaixos quadrangulars, possibles punts d'ancoratge d'enginys mecànics com grues.

Han participat en la prospecció arqueològica, un geòleg i un topògraf sota la direcció de **Jordi López Vilar** (ICAC) i **Anna Gutiérrez Garcia-M.** (IRAMAT-CRP2A-Université de Bordeaux Montaigne). A part d'ells dos, avui també ha presentat la novetat **Gerard Martí** (Museu d'Història de Cambrils), un dels col·laboradors de la investigació, que encara està en curs i s'emmarca en el projecte *Officinae lapidariae Tarraconenses*. No es descarta fer recerques submarines en un futur.

D'esquerra a dreta, Gerard Martí, Joan Gómez Pallarès (director de l'ICAC), Jordi López i Anna Gutiérrez, durant la roda de premsa avui.

La intervenció a la Roca Plana **completa l'excavació arqueològica** que va efectuar l'ICAC a la pedrera del Mèdol l'any 2013. Van quedar aspectes fonamentals del jaciment per acabar d'aclarir, entre ells, el transport de la pedra cap a Tarragona. Tradicionalment s'havia pensat en un transport terrestre, per la via Augusta, un camí llarg (7,5 km) i feixuc. Una segona opció era precisament el transport per mar.

Escolteu l'**entrevista a Tarragona Ràdio** (programa *Toquem pedra* núm. 75, emès el 14/6/2017) a Jordi López, Anna Gutiérrez i Gerard Martí.

